

שאלות לשינון וחזרה פרק ט' ממסכת "ברכות"

משנה א'

א. הרואה מקום שנעשו בו נסים לעם ישראל מה מברך? ברוך אתה ד' וכו' שעשה נסים לאבותינו במקום הזה.

ב. הבא 3 דוגמאות של מקומות כאלו? היכן שעברו בנ"י את "ים סוף", או את "הירדן", או שרואה את "נחל ארנון".

ג. רואה מקום בארץ ישראל שנעקרה ממנו עבודה זרה – מה מברך? ברוך אתה ד' וכו' שעקר עבודה זרה מארצנו.

ד. ואם זה בחוץ לארץ – מה יברך? ברוך אתה ד' וכו' שעקר עבודה זרה מהמקום הזה.

משנה ב'

ה. על איזה חמישה דברים מברכים "שכוחו וגבורתו מלא עולם"? "זיקין" = כוכב שרץ מהר בשמים, "זוועות" = רעידות אדמה, "ברקים", "רעמים", "רוחות" = רוחות חזקות וסוערות מאד.

ו. אם בירך עושה מעשה בראשית – האם יצא? כן, הוא יצא ידי חובה.

ז. על איזה חמישה דברים מברך "עושה מעשה בראשית"? "הרים" = גבוהים ומיוחדים, "גבעות" = משונים ומחודדים, "ימים", "נהרות", "מדבריות".

ח. לפי רבי יהודה מה מברך מי שרואה את הים הגדול? ברוך אתה ד' וכו' שעשה את הים הגדול.

ט. איזה ים הוא הים הגדול? יש אומרים "ים אוקינוס", וי"א "ים התיכון" שלידו שוכנת ארץ ישראל.

י. מה הפי' "שכוחו וגבורתו מלא עולם"? שהכח והגבורה של ה', כל העולם מלא ורואה אותו, ומזדעזעים ומפחדים מה'.

י"א. מה הפי' "עושה מעשה בראשית? ש-ה' עושה בכל עת את המעשה של בראשית, שזה בריאת העולם.

י"ב. כל כמה זמן צריך לברך על הים, אם רואה אותו כל יום או כל שבוע או כשרואה פעם בחודש? אם רואהו פעם בשלושים יום, מברך.

י"ג. על איזה בשורות טובות מברך הטוב והמטיב? [הבא 2 דוגמאות] כשהטובה היא גם לו ולשותפו ביחד. למשל: יש לו שדה בשותפות עם חבירו, וירד גשם לשדה, מברך הטוב והמטיב- הטוב בשבילי, ומטיב לאחרים.

י"ד. מה מברך על שמועות רעות? ברוך אתה ד' וכו' דיין האמת.

משנה ג'

ט"ו. על מה מברכים "שהחיינו"? על דברים מיוחדים שמשמחים, כגון: בנה בית חדש, או קנה חליפה חדשה.

ט"ז. דבר שעכשיו הוא רע ויכול להיות מזה טובה לעתיד - מה יברך? יברך "דיין האמת".

י"ז. דבר שעכשיו הוא טוב ויכול להיות מזה דבר רע - מה יברך? יברך "שהחיינו".

י"ח. מתי התפילה היא תפילת שוא [לחינם]? כאשר מתפלל על דבר שכבר קרה מקודם, שזה ישתנה.

י"ט. הנכנס "לכרך" [עיר גדולה] כמה תפילות מתפלל לפי ת"ק? שתי תפילות - בקשה אחת כשנכנס, ובקשה אחת כשיוצא.

כ'. כמה תפילות מתפלל לפי בן עזאי? ואיזה תפילות? ארבע תפילות - בקשה והודאה לה' כשנכנס, ובקשה והודאה לה' כשיוצא.

משנה ה'

כ"א. הסבר: "חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה"? חייב אדם לברך בלב טוב ובשמחה על הרע "דיין האמת", כשם שמברך בשמחה "הטוב והמטיב" על הטובה.

כ"ב. מאיזה מילה בקריאת שמע למדו את זה חז"ל? "בכל מאדך" - בכל מידה ומידה שהוא מודד לך, הוי מודה לו במאד מאד.

כ"ג. מה הפי' כנגד "שער המזרח" - איזה שער זה, של מה? שער המזרחי של הר הבית, שהוא ממול שער העזרה והכניסה להיכל המקדש, וממול הפתח לקודש הקודשים.

כ"ד. באיזה לימוד לומדים חז"ל שאסור לירוק בהר הבית [הסבר איך לומדים] בלימוד שנקרא "קל וחומר", פירוש: אם החמרנו בדבר קל למשל לא להכנס עם הארנק להר הבית, בוודאי שנחמיר על דבר חמור שלא לירוק בהר הבית.

כ"ה. מה הם ששה הדברים שאסור לעשות בהר הבית? לא יכנס להר הבית עם מקל הזרכים שלו, ולא עם נעליים, ולא עם הארנק שלו, ולא עם אבק על רגליו, ולא יעבור דרך הר הבית בשביל לעשות קיצור דרך, ולא לירוק בהר הבית.

כ"ו. למה אסור לעשותם בהר הבית? כי זה מקום קדוש, ואם יבוא להר הבית עם מקלו וארנקו זה יראה כאילו בא לעשות שם עסקים, וכן שאר הדברים.

כ"ז. איך היו חותמים ברכות במקדש בהתחלה – ואיך אח"כ? כל ברכה היו אומרים בסופה "ברוך ה' אלוקי ישראל מן העולם" חונן הדעת, וכן בכל הברכות, ואח"כ תיקנו לומר "ברוך ה' אלוקי ישראל מן העולם ועד העולם".

📖 האם אתה אוהב ללמוד ולהגות בתורה?

בהצלחה רבה!